

**Klucz odpowiedzi - szkolny etap XV Ogólnopolskiego Konkursu
Gramatycznego im. o. O. Kopczyńskiego**

1. Od podanych bezokoliczników utwórz wskazane formy. (5p.)

a) 1. os., l. mn., tryb oznajmujący, czas przyszły, r. męskoosobowy od *malować*

.....*będziemy malowali*.....

b) 2. os., l. poj., tryb przypuszczający, r. żeński od *jeść*

.....*jadłabyś*.....

c) 3. os., l. poj., tryb rozkazujący od *zbierać*

.....*niech zbiera*.....

d) 2. os., l. mn., tryb oznajmujący, czas przeszły, r. niemęskoosobowy od *ustawić*

.....*ustawiłyście*.....

e) 1. os., l. poj., tryb oznajmujący, czas przeszły, r. męski od *iść*

.....*szedłem*.....

Przyznajemy 1 punkt za każdą poprawną formę.

2. Wypisz (wskaż) podmioty i orzeczenia, podaj nazwę każdego. W przypadku orzeczeń imiennych nazwij części mowy, którymi zostały wyrażone orzeczniki. (8p.)

a) Jutro będziemy jedli świeże poziomki.

podmiot:....*my* - podmiot domyślny.....

orzeczenie:....*będziemy jedli* – czasownikowe.....

b) Moi koledzy nie będą się bali naszego psa.

podmiot:.....*koledzy* – gramatyczny.....

orzeczenie:.....*nie będą się bali* – czasownikowe...

c) Zimą najbardziej cierpią bezdomne zwierzęta.

podmiot:.....*zwierzęta* – gramatyczny.....

orzeczenie:.....*cierpią* - czasownikowe.....

d) Podczas spaceru po lesie nie było deszczu.

podmiot:.....*deszczu* – logiczny.....

orzeczenie:.....*nie było* – czasownikowe.....

Przyznajemy 1 punkt za każdą poprawną, pełną odpowiedź.

Z uwagi na podchwytliwe polecenie (brak orzeczeń imiennych) dopuszcza się przyznawanie połówek punktów za nazywanie orzeczeń (pół punktu za poprawne wskazanie orzeczenia, jeśli uczeń doszukuje się orzecznika, chociaż jest orzeczenie czasownikowe)

3. Przekształć podane wypowiedzenia na zdania pojedyncze (3p.)

a) Gdy kosisz trawę, uważaj na kota, który biega po podwórku.

..... W czasie koszenia trawy uważaj na kota biegającego po podwórku.....

b) Nie wyszli do ogrodu, ponieważ padał deszcz.

..... Nie wyszli do ogrodu z powodu deszczu.

c) Wszedłszy do parku, poszli obejrzeć nowy pomnik.

.....Po wejściu do parku poszli obejrzeć nowy pomnik.....

Przyznajemy 1 punkt za każdą poprawną odpowiedź.

4. Wstaw właściwe formy zaimków. (3p.)

Chciałabym (ty)ci..... pomóc.

(Ja)Mnie.....się nie podoba ta sytuacja.

Powiemy (on).....mu....., żeby jutro tu przyszedł.

Przyznajemy 1 punkt za każdą poprawną, pełną odpowiedź.

5. Ułóż dwa zdania z wyrazem że w funkcji: (2p.)

a) partykuły

...np. Chodźże wreszcie.

b) spójnika

...np. Wiem, że tego nie lubią.....

Przyznajemy 1 punkt za każdą poprawną odpowiedź.

6. Rozpoznaj zdania złożone, podaj ich pełne nazwy, narysuj wykresy. (2p.)

a) Nie wiem, czy jutro pójde do kina.

..... *podrzędnie złożone dopełnieniowe*.....

b) Napijesz się soku czy wolisz wodę?

..... *współrzędnie złożone rozłączne*

Przyznajemy 1 punkt za każdą poprawną, pełną odpowiedź (nazwa zdania i wykres)

7. Podziel wyrazy na głoski. (3p.)

kamienisty *k – a – mi – e – ni – i – s – t - y*

koszyczki *k – o – sz – y – cz – ki - i*

dziewanna *dzi – e – w – a – n – n - a*

Przyznajemy 1 punkt za każdą poprawną odpowiedź.

8. W którym zestawie są same rzeczowniki? (1p.)

- a) kto, ma, na, sanie, chłód, tamto
- b) brzeg, mówienie, czerń, dom, sanie**
- c) taniec, biel, sam, jedzie, taksówka
- d) ocena, nie, nasz, czajnik, ono

9. W którym zestawie są trzy czasowniki? (1p.)

- a) noc, czytanie, zamów, tłoczenie
- b) zapal, mocny, spadać, morze, trzymaj
- c) krzyk, spotkanie, daj, niech powie
- d) trzyj, dałbym, wyjęto, chodzenie**

10. W którym zestawie są same zaimki? (1p.)

- a) on, żal, i, ponieważ
- b) tam, gdzie, ono, ile**
- c) dla, niech, nie, tego
- d) czyjego, jej, tego, chyba

11. Zaznacz zestaw wyrazów, w którym są same odmienne części mowy. (1p.)

- a) wchodzić, ponadto, bielmo, wyszedł
- b) chodzenie, pomoc, ponad, przyszedł
- c) znał, schnący, niósł, dalie, miłość**
- d) niedziela, niech, dla, dlatego, wczoraj

12. Zaznacz zestaw, w którym są same głoski dźwięczne. (1p.)

- a) a, n, ź, dź, o, w, d**
- b) e, dź, m, s, g, ż, ą
- c) p, ć, f, sz, ś, cz, k
- d) ż, j, f, z, k, l, w, t

13. Zaznacz zestaw, w którym nie ma rzeczowników. (1p.)

- a) drzemka, szkoła, zasady, własny
- b) nie, biały, poszły, miło, niech**
- c) krawiec, ona, Gosia, trzysta
- d) dwór, gdy, wysoki, milczeć

14. Odmień przez przypadki w obu liczbach rzeczownik „szafka”. Oddziel końcówki od tematu, wypisz oboczności. (6p.).

NAZWA PRZYPADKA	ODMIANA W LICZBIE POJEDYNCZEJ	ODMIANA W LICZBIE MNOGIEJ
MIANOWNIK	szafk - a	szafki - i
DOPEŁNIACZ	szafki - i	szafek – końcówka zerowa
CELOWNIK	szafc - e	szafk - om
BIERNIK	szafk- ę	szafki - i
NARZĘDNIK	szafk - ą	szafk - ami
MIEJSCOWNIK	szafc - e	szafk - ach
WOŁACZ	szafk - o	szafki - i

Oboczności: k:ki:c oraz e ruchome

Poprawna odmiana przez przypadki – 2p.

Poprawne oddzielenie końcówek od tematu – 2p.

Poprawne wskazanie oboczności – 2p.

Za błąd odejmujemy 1 punkt w odpowiedniej kategorii, czyli np. jeśli uczeń źle oddzielił jedną końcówkę, dostaje 1 punkt za oddzielenie końcówek od tematu. W pozostałych kategoriach nadal może uzyskać maksymalną liczbę punktów. Jeśli źle oddzielił dwie końcówki albo więcej, dostaje 0p. za tę kategorię, z pozostałych może mieć maksymalną liczbę punktów.

15. Wstaw przecinki tam, gdzie powinny się znajdować. (1p.)

Napisze list lub wyśle do niej kartkę pocztową.

Antek lubi góry, jednak rzadko tam jeździ.

Albo upiekę sernik, albo przygotuję galaretkę.

Przyznajemy punkt za poprawne wstawienie dwóch przecinków.

16. Uzupełnij zdania przymiotnikami w stopniu wyższym (3p.)

Piórko jest (lekki).....lżejsze.....od szyszki.

Ten płaszcz jest (elegancki).....bardziej elegancki.....niż kurtka.

Marek jest (niski).....niższy.....od Karola.

Przyznajemy 1 punkt za każdą poprawną odpowiedź.

17. Narysuj wykres zdania, nazwij części mowy i części zdania. (10p.)

Ten wczorajszy konkurs z języka polskiego mimo obaw uczniów okazał się bardzo łatwy.

ten – przydawka, zaimek

wczorajszy – przydawka, przymiotnik

konkurs – podmiot, rzeczownik

z języka – przydawka, wyrażenie przyimkowe

polskiego – przydawka, przymiotnik

mimo obaw – okolicznik przyzwolenia, wyrażenie przyimkowe

uczniów – przydawka, rzeczownik

okazał się łatwy – orzeczenie imienne (łącznik + orzecznik), czasownik i przymiotnik

bardzo – okolicznik, przysłówek

Od 10 punktów odejmujemy po pół punktu za każdy błąd w nazwie części mowy lub części zdania. Nawet jeśli wykres nie jest w pełni poprawny, punktujemy właściwie rozpoznane części zdania i części mowy, jednak wtedy odejmujemy punkt za każdy błąd. Jeśli uczeń w ogóle nie nazwał części mowy i części zdania, ale poprawnie narysował wykres, otrzymuje 1p.

Łącznie można zdobyć 52 punkty.

39 stanowi 75% możliwych do uzyskania punktów.

Uczestnicy, którzy uzyskali co najmniej 39 punktów, wezmą udział w finale konkursu.